

Załącznik 1

Sporządzanie przypisów oraz wykazywanie literatury

Obowiązują określone zasady sporządzania przypisów bibliograficznych, służące identyfikacji cytowanych dokumentów. Zwracać trzeba uwagę na porządek elementów służących opisowi (kolejność, rodzaj oraz miejsce umieszczenia znaków interpunkcyjnych). Wszystkie kolejne składowe zapisu, a więc inicjał imienia, nazwisko, nazwa wydawnictwa, miejsce i rok wydania, numer strony piszemy drukiem prostym (antykwą), natomiast tytuł dzieła, umieszczany po nazwisku, zapisujemy drukiem pochyłym (kursywą). Wyjątek stanowi nazwa czasopisma, które ujmujemy w cudzysłowie bez kursywy.

W przypadku artykułu/referatu w wydawnictwie zwartym zapisujemy imię, nazwisko autora i tytuł dzieła, a następnie wykazujemy, w jakim wydawnictwie został zamieszczony, używając w tym celu litery W:, podajemy też nazwisko redaktora naukowego, dalej miejsce, nazwę wydawnictwa i datę wydania, numer strony. Jeżeli natomiast odnosimy się do artykułu znajdującego się w wydawnictwie ciągłym np. w czasopiśmie, to nie używamy znaku W:, nie podajemy też nazwiska redaktora. Nazwę wydawnictwa ciągłego ujmujemy w cudzysłowie lub wprowadzamy pogrubienie (nie pochylamy druku) Co ważne, w przypisie po inicjale imienia piszemy nazwisko autora publikacji, zaś na jego końcu odnotowujemy numer strony, z której pochodzi cytat. W końcowym wykazie literatury, który sporządza się w układzie alfabetycznym, najpierw piszemy nazwisko, a następnie inicjał imienia, nie podając numerów stron.

Poniższe przykłady prezentują sposób wykazywania niektórych rodzajów literatury. Zaznajamiając się z nimi, trzeba zwrócić uwagę na porządek i kolejność prezentacji poszczególnych elementów zapisu oraz rodzaj i umieszczenie znaków interpunkcyjnych.

1. Książka - jeden autor

Gworys P: *Wybrane zagadnienia fizjologii człowieka i toksykologii żywności*.
Częstochowa, Wyd. WSHT, 2013.

2. Książka - dwóch i więcej autorów

Głowacki M., Gworys W.: *Fizyka w kuchni*. Częstochowa, Wyd. WSHT, 2013.

3. Fragment w pracy zbiorowej

Mikuta B.: *Podstawy kuchni staropolskiej i śląskiej w ofercie żywieniowej gastronomii Częstochowy*. W: *Gastronomia w ofercie turystycznej regionu*. Monografia pod red. Z. Dolatowskiego i D. Kołożyn-Krajewskiej. Częstochowa, Wyd. WSHT, 2010.

4. Artykuł w wydawnictwie ciągłym

Kołożyn-Krajewska D.: *Żywność probiotyczna w aspekcie bezpieczeństwa zdrowotnego, "Żywność. Nauka. Technologia. Jakość"*, 2001, nr 4 (29), s. 93-105

Przypisy powinny zawierać następujące ważniejsze skróty:

- a) ibidem lub tamże - oznaczenia to stosuje się tylko w przypadku ponownego odesłania do powyżej cytowanego dzieła. Odesłanie i dzieło nie może być przedzielone inną pozycją literaturową.

Przykład:

¹ P. Gworys : *Wybrane zagadnienia fizjologii człowieka i toksykologii żywności*.
Wyd. WSHT, Częstochowa 2013. s.11

²Ibidem, s. 35.

- b) Idem, idae (tenże) - oznaczenie to stosuje się w przypadku wskazywania w tym samym przypisie więcej niż jednej publikacji tego samego autora, w przypadku mężczyzny - idem, w przypadku kobiety - idae.

.

- c) op. cit. (dz. cyt.) - oznaczenie to stosuje się w przypadku ponownego odesłania do wcześniej zacytowanego dzieła, pod warunkiem, że jest to jedyne wykazane w pracy dzieło danego autora, a samo odesłanie i dzieło (wcześniej już cytowane) przedzielone zostały jedną lub więcej pozycjami literaturowymi innych autorów.

Często istnieje potrzeba odwołania się w pracy dyplomowej do większej liczby publikacji tego samego autora. W takim przypadku nie wystarczy po inicjale imienia i nazwisku autora umieścić skrót: op. cit., gdyż nie będzie wiadomo, o którą z wymienionych wcześniej pozycji literaturowych danego autora chodzi. Należy wówczas wprowadzić uzupełnienie w postaci zapisu fragmentu tytułu.

Przykład:

¹ P. Dominik: *Szanse rozwoju turystyki kulinarnej w dobie postępującej dyfuzji przestrzennej składników żywności i potraw*. "Turystyka i Rekreacja" 2009, nr 5, s.3.

² I. Celejowa: *Żywnienie w sporcie*. Wyd. Lekarskie PZWL, Warszawa, 2008, s.47.

³ P. Dominik: *Organizacja przedsiębiorstwa hotelarskiego*. Wyd. ALMAMER WSE, Warszawa, 2009, s.15.

⁴ D.Kołożyn-Krajewska, T.Sikora: *Zarządzanie bezpieczeństwem żywności- teoria i praktyka*. Wyd.

C.H.Beck, Warszawa. 2010, s.185.

⁵ P. Dominik: *Szanse rozwoju turystyki...*, op. cit. s, 5.

Opisy pochodzące ze stron INTERNETOWYCH

Korzystając z Internetu trzeba zwrócić uwagę nie tylko na dostępność i funkcjonalność pozyskiwanych danych, ale przede wszystkim na ich wartość i wiarygodność. W zapisie podaje się adres strony internetowej wraz z datą aktualizacji, lub, jeśli jej brak, z datą odczytu.

Przykład:

www.e-hotelarz.pl (odczyt. 29.11.2010 r.)

E. Furtak: Hiszpania. Na wakacjach dla seniorów . zob. <http://turystyka.gazeta.pl> (aktualizacja 08.11.2010)

Ponadto zaleca się wpisanie obok ścieżki dostępu również tytułu strony głównej.

Istotne jest także, aby w pracy dyplomowej przyjąć powszechnie akceptowalny, ujednolicony sposób zapisu, zawierający elementy obowiązkowe i stosować go konsekwentnie do całości opracowania. W razie jakichkolwiek wątpliwości związanych ze sporządzaniem zapisów bibliograficznych warto sięgnąć do polskiej normy PN-ISO 690:2002 (Dokumentacja. Przypisy bibliograficzne. Zawartość, forma, struktura), będącej tłumaczeniem angielskiej wersji normy międzynarodowej. Ustala ona obowiązkową kolejność elementów przypisu oraz określa zasady przejmowania i prezentacji informacji, pochodzących z publikacji źródłowych, ilustrując je konkretnymi przykładami zgodnie z postanowieniami normy